

พระราชกรณียกิจ

ในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (ในหลวง รัชกาลที่๑๐)

ด้านการเกษตร

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่๑๐ พระองค์ทรงอุทิศพระวรกายในการประกอบพระราชกรณียกิจทางการเกษตร นับตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ เสด็จพระราชดำเนินไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ทอดพระเนตรความเป็นอยู่ ทุกข์สุขของราษฎรเพื่อเรียนรู้แนวทางการพระราชทานความช่วยเหลือ ทั้งการพัฒนาอาชีพ พัฒนาแหล่งน้ำ และชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรผู้ยากไร้ในถิ่นทุรกันดาร

พระองค์ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเพื่อส่งเสริมด้านการเกษตรกรรมอันเป็นอาชีพหลักของปวงชนชาวไทยตลอดมา เสด็จพระราชดำเนินแทนพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการพระราชพิธีพืชมงคล ณ วัดพระศรีรัตนศาสดารามเป็นประจำ

ในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๙ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงทำบุญหมักเป็นปฐมฤกษ์จากผักตบชวาและพืชอื่น ๆ ณ บ้านแหลมสะแก ตำบลเดิมบาง อำเภอบางนางบวช นอกจากนี้ ในวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้ทรงปฏิบัติการสาธิตการทำนาด้วยพระองค์เอง เมื่อพระราชทานอุปกรณ์การทำนา พันธุ์ข้าวปลูก และปุ๋ยหมักให้ข้าราชการ ผู้ใหญ่ไปดำเนินการสาธิตแล้ว ได้ทรงทอดฉลองพระบาท ถลกพระสนับเพลา ทรงพระดำเนินลุยโคลน หว่านพันธุ์ข้าวปลูกและปุ๋ยหมักในแปลงนาสาธิต โดยมีได้กำหนดการไว้ก่อน ยังความชื่นชมโสมนัสปลอบปลื้มปิติ และซาบซึ้งในพระราชจริยวัตรแก่บรรดาข้า ราชการและประชาชนที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทในพิธีการวันนั้นเป็นอย่างยิ่ง

พระองค์ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อช่วยเหลือราษฎรในท้องถิ่นให้ได้มีเทคโนโลยีการเกษตรแผนใหม่ และนำมาปรับปรุงงานเกษตรกรรมของตนให้ได้ผลผลิตมากขึ้น และได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในการทำนาสาธิตโดยใช้ปุ๋ยหมัก ณ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

ทรงยึดแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร ฯ ในการดูแลช่วยเหลือราษฎร ในเรื่องปัญหาดินและน้ำในลักษณะต่าง ๆ มีพระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาแหล่งน้ำในหลายพื้นที่ เช่น ศูนย์การเรียนรู้และพัฒนาด้านการเกษตรกรรมเกษตรวิชญา บ้านกองแหะ อำเภอบาง

แม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์การเรียนรู้และพัฒนาด้านเกษตรกรรมเกษตรกรวิชญา บ้านกองแหะ อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่

ในปี ๒๕๔๙ ได้พระราชทานที่ดินส่วนพระองค์ในพื้นที่สวนบ้านกองแหะ หมู่ที่ ๔ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑,๓๕๐ ไร่ ให้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงบนพื้นที่สูงให้แก่เกษตรกรอย่างครบวงจรประจำภาคเหนือ ภายใต้ชื่อโครงการ “เกษตรวิชญา” อันเป็นการสานต่อพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการในลักษณะเป็นคลินิกเกษตรเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและเทคโนโลยีการเกษตรจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริในรูปแบบของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีชุมชน เป็นศูนย์ฝึกอบรม และวิจัยพัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งเพื่อการฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพแวดล้อมให้เกิดเป็นระบบนิเวศที่สมบูรณ์เป็นแหล่งผลิตอาหารธรรมชาติและมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติแบบอย่างยั่งยืน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๕ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชในโอกาสฉลอง สิริราชสมบัติ ครบ ๖๐ ปีในปี พ.ศ. ๒๕๔๙

๒. เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และในวาระเฉลิม ขวัญพระโอรส พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ

๓. เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร คลินิกเกษตร และศูนย์ฝึกอบรมการทำเกษตรบนพื้นที่สูงอย่างสมบูรณ์แบบ พื้นฟูป่าเสื่อมโทรมให้เป็นเขตธนาคารอาหารชุมชน อนุรักษ์แหล่งต้นน้ำลำธารเพื่อให้เกิดการผลิตทดแทนหมุนเวียน โดยชุมชนมีส่วนร่วมและเกื้อกูลกันในระบบนิเวศของป่าอย่างยั่งยืน

๔. เพื่อจัดตั้งศูนย์อภิบาลเด็กสายใยจากแม่สู่ลูก เป็นต้นแบบในการจัดสวัสดิการให้แก่เกษตรกร และเจ้าหน้าที่หน้าโครงการ

ผลจากการดำเนินการเพาะชำกล้าไม้โตเร็วจำนวน ๕๐,๐๐๐ กล้า แจกจ่ายให้ราษฎรนำไปปลูกขยายผล ใช้ประโยชน์ในชุมชนและครัวเรือนปลูกป่าไม้ใช้สอย ไม้โตเร็ว จำนวน ๑๒๐ ไร่ เพื่อให้ราษฎรมีพื้นที่ป่าไว้ใช้ประโยชน์เป็นถ่านฟืนหุงต้มอาหาร และดำเนินกิจกรรมส่งเสริมราษฎรผลิตและใช้เชื้อเพลิงชีวมวล จำนวน ๒ หมู่บ้าน อีกทั้งจัดฝึกอบรมหลักสูตร “การผลิตและใช้เชื้อเพลิงอย่างมีประสิทธิภาพ” แก่ราษฎรจำนวน ๓๐ คน ประโยชน์ที่ได้ทำให้ราษฎรจำนวน ๒ หมู่บ้าน ได้เรียนรู้การผลิตและนำเชื้อเพลิงจากวัสดุชีวมวล มาใช้สอยในชีวิตประจำวันและพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมีวัสดุเชื้อเพลิงทดแทนการใช้ไม้ฟืน ลดปริมาณการใช้ไม้ฟืนจากป่าธรรมชาติราษฎรได้ใช้ประโยชน์

จากพื้นที่ปลูกไม้พิน จำนวน ๑๒๐ ไร่ ส่งผลให้ราษฎรเกิดความรักความหวงแหนทรัพยากรป่าไม้ และเรียนรู้การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

ในวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรบ้านค้ำน้ำสร้าง ตำบลค้อเหนือ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ซึ่งได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ในการนี้ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้พระราชทานพระราชดำริให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ พิจารณาช่วยเหลือเรื่องปากท้องของราษฎร ในพื้นที่ซึ่งเป็นหมู่บ้านยากจน

วันเดียวกันนั้น พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรสภาพบริเวณหนองอึ่ง ในพื้นที่บ้านท่าเยี่ยม ตำบลค้อเหนือ และมีพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่เพื่อช่วยเหลือราษฎร ดังนี้

๑. ให้ปรับปรุงขุดลอกหนองอึ่ง เพื่อให้เป็นแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตรและแหล่งเพาะพันธุ์ปลา
๒. ให้พัฒนาและปรับปรุงพื้นที่และสภาพดินโดยรอบหนองอึ่ง ปลูกหญ้าแฝก และต้นไม้เพื่อป้องกันการชะล้างหน้าดิน
๓. ให้ฟื้นฟูสภาพป่าโดยรวม เพื่อให้คนกับป่าอยู่อย่างเกื้อกูลกัน

เมื่อทรงมีพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา ในปี พ.ศ.๒๕๔๕ ได้ทรงรับโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ไว้ในพระบรมราชานุเคราะห์และทรงพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญพระนามาภิไธยย่อไว้ในเครื่องหมายตราสัญลักษณ์โครงการด้วยทรงประสงค์จะให้บริการแก่เกษตรกร ในการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตทางการเกษตรได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ และมีประสิทธิภาพ รวมถึงเพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริมและ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในการพัฒนาฟื้นฟูเกษตรกรให้ สามารถทำการผลิตทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมไปถึงการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน มีเป้าหมายเพื่อให้บริการทางการเกษตรแก่เกษตรกรตามความต้องการ และความเหมาะสมของพื้นที่ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ตลอดจนเสริมสร้างความรู้และฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมแก่เกษตรกร

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ก่อความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้เสด็จมาทรงงานในพื้นที่จังหวัดยะลา โดยราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๔๙

จากบ้านสันติ ๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลเขื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา และบ้านสันติ ๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา จำนวน ๗๔ ครอบครัว รวม ๑๓๔ คน ซึ่งได้อพยพไปอยู่ที่วัดนิโรธสังฆาราม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ได้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอรับพระราชทานความช่วยเหลือ

ในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๐ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้แม่ทัพภาคที่ ๔, ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา พร้อมคณะเข้าเฝ้า ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ จังหวัดนราธิวาส เพื่อร่วมกันพิจารณาหาทางช่วยเหลือราษฎรกลุ่มดังกล่าว

และในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๐ ได้โปรดเกล้าฯ ให้แม่ทัพภาคที่ ๔ , ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และผู้ว่าราชการจังหวัดยะลาพร้อมคณะเข้าเฝ้า ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ จังหวัดนราธิวาส เพื่อถวายรายงานผลการช่วยเหลือราษฎรดังกล่าว โดยได้พระราชทานชื่อโครงการว่า “โครงการเพื่อชุมชนเข้มแข็งและร่มเย็นบ้านสันติ ๒ ตามพระราชดำริ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร”

ที่มา : https://www.thansettakij.com/content/normal_news/442533